

TÉMA 8: BOH - OTEC

Prehľad témy

Jedným z kľúčových titulov používaných pre Boha je „Otec.“ Je to úžasne osobný výraz, ktorý v mnohých ľuďoch evokuje lásku a dôvernosť. Žiaľ, mnohí, ktorí majú so svojim pozemským otcom zlý vzťah, majú s touto definíciou Boha problém. V dôsledku toho prichádzajú o zážitok zo vzájomného dôverného vzťahu, po ktorom ich nebeský Otec túži.

V tejto téme budeme:

- Objavovať, čo hovorí Biblia o Bohu ako Otcovi.
- Identifikovať a hľadať zmenu negatívnych alebo zraňujúcich predstáv spojených s pojmom „otec,“ ktoré môžu ovplyvniť náš pohľad na Boha a tiež samotný vzťah s Bohom.
- Skúmať duchovné bohatstvo vzťahu medzi otcom a dieťaťom.
- Učiť sa o bezpečí a nepodmienečnej láske, ktorú Boh, náš Otec ponúka svojim deťom.

Pochopenie témy

Čo tým Biblia myslí, keď hovorí, že Boh je naším „Otcom?“ Akým otcom je Boh? Je taký ako náš pozemský otec? Ako vlastne môžem dôverovať Bohu v tejto pozícii, keď ma iní ľudia v role autority v mojom živote zranili? Aká zmena nastane, keď k nemu budem pristupovať ako k svojmu Otcovi? Aký význam má byť jeho dieťaťom?

Výroky

(Výroky sú úryvky a citáty, ktoré vás majú priviesť k uvažovaniu o téme. Môžu a nemusia odrážať biblickú múdrosť.)

„Môj otec bol krutý a zneužíval nás. Keď sa modlím, je pre mňa ťažké používať slová: „Nebeský Otec“.“

„Môj otec je ten najlepší otec. Iste, nie je dokonalý, ale bol tu stále pre mňa počas mnohých rokov – niekedy ma objímal a utieral mi slzy, vždy ma povzbudzoval a bol mojím fanúšikom. Dal mi skvelý príklad hodný nasledovania.“

„Ja si radšej predstavujem Bohu ako priateľa než otca. Môj otec bol emocionálne chladný a držal si odstup a ja chcem Boha, ktorý je pri mne, keď ho potrebujem.“

„Keď premýšľam o Bohu ako o Otcovi, predstavujem si sám seba schúleného v jeho náručí, on ma objíma svojimi silnými ramenami a ja sa cítim veľmi milovaný, dobre a v bezpečí.“

„Nikdy som nemal šancu spoznať svojho skutočného otca. Poznanie, že Boh je mojím otcom, pre mňa teraz znamená všetko.“

„Niekedy si chcem vytrhať vlasy, keď vidím, čo robia moje deti. Ako sa asi Boh ako Otec musí cítiť, keď ho väčšina jeho detí odmieta?“

Príklad zo života

Tomí

Tomího otec Daniel bol zanietým športovým fanúšikom. On sám veľa atletických schopností nemal, ale bleskurýchle sa nadchol, keď prišlo na surfovanie po televíznych kanáloch s ovládačom v ruke. Keď sa Tomí narodil bol Daniel taký nadšený, že do nemocnice priniesol maličkú futbalovú loptu a položil ju do postieľky. Keď už boli doma, zvykol Tomímu hádzať loptu a to ešte skôr, ako Tomí vedel chodiť. Hodiny ho mal posadeného na svojom lone, zatiaľ čo spolu sledovali najnovší zápas. Napriek Danielovej najlepšej snahe a trénerským pokusom sa však počas Tomího dospievania stalo jasným, že Tomí jednoducho nie je schopný prekonať svoje obmedzené atletické schopnosti. Vo svojej silnej frustrácii a sklamaní zo syna sa Daniel stával kritickejším, sarkastickejším a odmeranejším. Poslednou ranou pre Daniela bolo, keď Tomí nezvládol jedenástku v malom ligovom zápase. „Ty malý hlupák!“ kričal pred všetkými na Tomího. „To nemôžeš nič urobiť dobre?“ Tomí na túto poznámku nikdy nezabudol, ani na mnoho ďalších, ktorého mu v priebehu celého detstva zjazvili jeho vnímanie seba samého. Teraz sa mu ako dospelému, ktorý len nedávno našiel Krista, zdá, že nikdy nerobí nič dosť dobre, aby potešil svojho nebeského Otca. Čo mu poviete, aby ste ho povzbudili a pomohli mu zmýšľať biblickejšie?

Aká hlavná otázka alebo téma tu stojí pred nami?

Štúdium Písma

Žalm 68:6; 103:13, 14

68:6 Otcem sirôt a obhajcom vdov je Boh vo svojom svätom príbytku.

103:13 Ako sa otec zmilúva nad synmi, tak sa Hospodín zmilúva nad tými, čo sa ho boja. 14 On vie, ako sme utvorení, pamätá, že sme prach.

Aké charakteristiky Boha ako Otca nachádzate v týchto veršoch?

Lukáš 15:11-24

A pokračoval: Istý človek mal dvoch synov. 12 Mladší z nich povedal otcovi: Otec, daj mi podiel z majetku, ktorý mi patrí. A otec im majetok rozdelil.

13 Po niekoľkých dňoch si mladší syn všetko vzal, odišiel do ďalekej krajiny a tam svoj majetok hýrivým životom premárnil. 14 Keď všetko premrhal, nastal v tej krajine veľký hlad a on začal trpieť núdzu. 15 Išiel teda a uchytil sa u jedného obyvateľa krajiny. Ten ho poslal na svoje pole pásť svine. 16 A túžil nasýtiť sa aspoň strukmi, čo žrali svine, ale ani tie mu nikto nedal.

17 Vstúpil do seba a povedal si: Koľko nádenníkov môjho otca má chleba nazvyš, a ja tu hyniem od hladu. 18 Vstanem, pôjdem k svojmu otcovi a poviem mu: Otec, zhrešil som proti nebu aj proti tebe. 19 Nie som viac hoden volať sa tvojím synom. Prijmi ma ako jedného zo svojich nádenníkov. 20 Vstal teda a šiel k svojmu otcovi.

Ešte bol ďaleko, keď ho otec zbadal. Zľutoval sa nad ním, pribehol k nemu, hodil sa mu okolo krku a vybozkával ho.

21 Syn mu povedal: Otec, zhrešil som proti nebu i proti tebe. Nie som viac hoden volať sa tvojím synom.

22 Ale otec povedal svojim sluhom: Prineste rýchlo najlepšie šaty a oblečte ho! Dajte mu prsteň na ruku a obuv na nohy! 23 Vezmite vykŕmené teľa a zabite ho! Jedzme a radujme sa, 24 lebo tento môj syn bol mŕtvý, a ožil. Bol stratený, a našiel sa. A všetci sa začali radovať.

V židovskej kultúre prvého storočia, rovnako ako v našej dnes, nebolo otcovo dedičstvo zvyčajne rozdeľované ešte počas jeho života. V skutočnosti bolo vážnou urážkou požiadať o dedičstvo predtým, než otec zomrel. Predložiť takúto žiadosť bolo rovnaké ako povedať: „Želám si, aby si bol mŕtvý!“ Na prekvapenie, otec láskavo splnil žiadosť svojho mladšieho syna a dal mu jeho podiel z dedičstva, čo bola polovica toho, čo by dostal starší brat. Tento svojhlavý syn (pravdepodobne ešte tinedžer, keďže nebol ženatý) opustil svojho otca a svoju židovskú domovinu, aby hľadal potešenie v pohanskom svete. Keď samopašné oddávanie sa radovánkam minulo všetky jeho financie, nemal veľmi na výber, a tak sa dal do služieb „nečistého“ pohana, ktorý choval prasatá. Ako keby už toto nebolo dosť zlé, dostal tú najhoršiu prácu, akú si len Žid vedel predstaviť: kŕmenie špinavých sviní. Napriek tomu bol jeho hlad taký silný, že si prial, aby bol prasatom. Tie aspoň majú čo jesť!

Keď si syn uvedomil, že svojho otca znevážil každým možným spôsobom a takisto zhrešil aj proti Bohu v nebesiach, zaumienil si, že sa k svojmu otcovi vráti ako ponížený robotník. (Hoci takí robotníci boli na spodných priečkach spoločenského rebríčka, mali aspoň čo jesť.) Ale zatiaľ čo syn bol ešte stále ďaleko, jeho otec, ktorý vyčkával synov návrat, sa k nemu rozbehol, objal ho, pobožkal ho a privítal ho naspäť v rodine ako svojho syna. Bývalý rebel dokonca ani nedostal príležitosť predniesť svoj pokorný návrh; otec prikázal sluhom, aby ho rýchlo obliekli do nádherných šiat, dali mu prsteň na prst (asi to bola rodinná pečať) a obuli mu aj sandále (symbol bohatstva).

Aj keď sa o podobenstve bežne hovorí ako o „podobenstve o márnoträtom synovi“, Ježišov zámer sa sústreďuje viac na charakter otca než na charakter syna.

Vymyslite svoj vlastný názov pre toto podobenstvo a napíšte ho sem spolu s vlastnosťami otca, ktoré ste v pasáži Pisma spozorovali.

Čo toto podobenstvo učí o postoji nášho nebeského Otca voči nám, jeho deťom, keď k nemu prichádzame v úprimnej pokore hľadajúc jeho milosť?

Rimanom 8:14-19

Lebo všetci, ktorých vedie Boží Duch, sú Boží synovia. 15 Veď ste neprijali ducha otroctva, aby ste opäť žili v strachu, ale prijali ste Ducha synovstva, v ktorom voláme: Abba, Otče. 16 Tento Duch sám dosvedčuje nášmu duchu, že sme Božie deti. 17 Ale ak sme deti, sme aj dedičia, Boží dedičia a Kristovi spoludedičia, aby sme, ak spolu trpíme, boli spolu aj oslávení.

18 Usudzujem totiž, že utrpenia terajšieho času sa nedajú ani porovnať s budúcou slávou, ktorá sa má na nás zjaviť. 19 Lebo stvorenstvo túžobne očakáva zjavenie Božích synov.

Zatiaľ čo Nová zmluva bola napísaná v gréčtine – v bežnom jazyku sveta prvého storočia – Ježišovým rodným jazykom bola aramejčina. Je hŕstka aramejských slov – zvyčajne tých, ktoré majú nejaký väčší význam – ktoré sa pisatelia Novej zmluvy rozhodli do gréčtiny nepreložiť. Jedným z tých najznámejších je Ježišov výkrik na kríži: „*Eloi, Eloi, lama sabachthani?*“ čo znamená: „Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?“ Ďalším je slovo, ktoré Pavol používa v Rimanom 8 a v Galaťanom 4:5: *Abba*. *Abba* je vrúcny a predsa úctivý výraz, ktorý židovské deti používali na oslovenie svojho otca. Zatiaľ čo o slove *Abba* sa niekedy hovorí, že je ekvivalentom k nášmu osloveniu „otecko“, jeho lepší preklad by bol „môj vlastný drahý otec.“ Toto slovo malo pre Pavla osobitný význam, pretože bolo hlboko dôverným a láskavým výrazom, ktorý Ježiš používal na oslovenie svojho nebeského Otca. V getsemanskej záhrade, keď čelil smrti, sa Ježiš modlil: „*Abba, Otče*“ (Marek 14:36). Jeden z učencov píše: „Čo je prekvapujúce, priame a krátke prosby sú určené na to, aby vyjadrovali nenútený, dôverujúci postoj dieťaťa závislého na všemocnom a milujúcom otcovi.“ Na náš úžas nám Pavol hovorí, že my sa teraz tešíme z takého istého milujúceho, blízkeho a dôverného vzťahu s Bohom, aký zažíval Ježiš. On je aj náš *Abba*, Otec!

Matúš 6:26, 31-33

Pozrite sa na nebeské vtáky: nesejú, nežnú, nezhromažďujú obilie do sýpok, a váš nebeský Otec ich živí. Či vy nie ste oveľa viac ako ony?

31 Nehovorte teda ustarostene: Čo budeme jesť? Čo budeme piť? Čo si oblečieme? 32 Veď toto všetko zháňajú pohania; a váš nebeský Otec predsa vie, že to všetko potrebujete. 33 Hľadajte však najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a toto všetko sa vám pridá.

Čo učí Ježiš o charaktere nášho nebeského Otca a jeho záujme o nás?

Aká by mala byť naša odozva?

Hebrejom 12:5-12

A zabudli ste na povzbudenie, ktoré sa vám prihovára ako synom: Syn môj, nepohrdaj Pánovou výchovou, ani neklesaj, keď ťa karhá, 6 lebo koho Pán miluje, toho prísne vychováva a trestá každého, koho prijíma za syna.

7 Vytvrajte v tom, čo slúži na výchovu, lebo Boh s vami zaobchádza ako so synmi. A ktorého syna otec nevychováva prísne? 8 Ak ste bez takej výchovy, akú podstupujú všetci, potom nie ste synovia, ale ako nemanželské deti. 9 Ved' aj naši telesní otcovia boli prísnymi vychovávateľmi a vážili sme si ich. Vari sa nepodriadime omnoho viac Otcovi duchov, aby sme mali život? 10 Otcovia nás krátky čas vychovávali prísne a tak, ako sa im to videlo dobré, no on nás vychováva pre naše dobro, aby sme mali účasť na jeho svätosti. 11 Pravda, nijaká prísna výchova v tejto chvíli sa nezdá radostná, ale trpká; neskôr však prináša ovocie pokoja a spravodlivosti tým, ktorých vycvičila.

12 Preto vzpružte ochabnuté ruky a podlomené kolená.

Na aký druh vzťahu medzi nami a Bohom poukazuje to, že nás Boh vychováva?

Ako nás náš nebeský Otec vychováva a čo je výsledkom tejto výchovy v našich životoch?

Nahliadnutie do iných zdrojov

„Náš Otec Boh“, John MacArthur.

Kapitola desiatá z knihy *God—Coming Face to Face with His Majesty*. Copyright © 1993. V origináli použité s povolením autora. Všetky práva vyhradené.

Náš Otec Boh

Z knihy *God—Coming Face to Face with His Majesty*, John MacArthur

Ako už bolo spomenuté v predchádzajúcej kapitole, Helen Kellerová je jednou z najpozoruhodnejších žien v dejinách. Na radu Dr. Alexandra Grahama Bella jej rodičia poslali po učiteľa z Perkinsovho slepeckého inštitútu v Bostone. Pre úlohu vyučovať šesťročnú Helen bola vybraná Anna Sullivanová, devätnásťročná sirota. Bol to začiatok ich blízkeho a celoživotného priateľstva.

S pomocou ručnej abecedy Anna vyhláskovala do Heleniných rúk také slová ako „bábika“ alebo „šteniatko.“ O dva roky neskôr už Helen v Braillovom písme plynule čítala a písala. V desiatich rokoch sa Helen naučila rozličné zvuky tak, že si priložila prsty na hrtan svojej učiteľky a „počula“ vibrácie. Neskôr išla Helen študovať na Radcliffe College, kde Anna „hláskovala“ prednášky do Heleninej ruky. Po tom, ako s vyznamenaním spromovala, sa Helen rozhodla, že zasväti svoj život pomoci slepým a hluchým. Súčasťou jej úsilia bolo to, že napísala veľa kníh a článkov, cestovala okolo sveta a mala verejné prednášky. Keďže Helenina reč nebola pre niektorých zrozumiteľná, Anna jej prejavy často pre druhých tlmočila.

Ich takmer 50-ročné priateľstvo skončilo, keď Anna v roku 1936 zomrela. Helen o svojej celoživotnej priateľke napísala tieto milé slová:

Moja učiteľka je mi taká blízka, že ťažko môžem premýšľať o sebe bez nej. ... Cítim, že jej bytie je od toho môjho neoddeliteľné, a že kroky môjho života sú v tých jej. To najlepšie zo mňa patrí jej – niet talentu, ani úsilia, ani radosti vo mne, ktoré by neboli prebudené jej milujúcim dotykcom (*The Story of My Life* [New York: Doubleday, 1954], s. 47).

Je zjavné, že Anna poznala Helen lepšie, než ktokoľvek iný. V duchovnej oblasti pozná Ježiš Boha lepšie než ktokoľvek iný. Dokonca

lepšie než teológovia, ktorí o Ňom po stáročia píšú. Lepšie než proroci a apoštoli, ktorí prijali nebeské zjavenie. Kristus pozná Boha tak dobre preto, že bol v Božej prítomnosti ešte pred vekmi. Apoštol Ján to vyjadril takto: „Na počiatku bolo Slovo, to Slovo bolo u Boha“ (Ján 1:1). Kristus bol tvárou v tvár Bohu. Ak niekto pozná Boha, je to Kristus.

Je preto logické, že ak naozaj chceme vedieť, aký Boh je, mali by sme načúvať tomu, čo o Ňom povedal Kristus. Začnime tým, že hovoril o Božej svätosti, oslovujúc ho „Svätý Otče“ (Ján 17:11) a „spravodlivý Otče“ (v25). Hovoril o Božej spravodlivosti, keď

rozprával podobenstvo zobrazujúce uplatnenie trestu voči najomným vinohradníkom, ktorí zabili syna majiteľa vinice v snahe získať jeho dedičstvo (Matúš 21:33-46). Hovoril o Božej moci, keď poukazoval na to, že „Bohu je všetko možné“ (Marek 10:27). Hovoril o Božej zvrchovanosti:

„Buď vôľa tvoja ako v nebi, tak i na zemi“ (Matúš 6:10). Hovoril o Božej vševedúcnosti, keď vravel, že On je „Otec, ktorý vidí aj to, čo je skryté“ (Matúš 6:4). Hovoril o Božej добрote a láske, keď Ho opisoval ako milostivého Otca, ktorý svojim drahým deťom poskytuje všetko, čo potrebujú (Matúš 7:9-11).

Všetko sú to úžasné pravdy, ale je jedna téma, ktorá ich všetky prekonáva. Nad akýkoľvek iný koncept Boha poznal Kristus Boha ako svojho Otca.

Otcov vzťah k Synovi

Čo učil Ježiš o Bohu Otcovi? Načúvajte tomu, čo povedal:

Môj Otec pracuje doteraz, aj ja pracujem. ... Syn nemôže nič robiť sám od seba, len to, čo vidí robiť Otca. Lebo čo robí Otec, to podobne robí aj Syn. Veď Otec miluje Syna a ukazuje mu všetko, čo sám robí. A ukáže mu väčšie skutky ako tieto, aby ste sa čudovali. Lebo ako Otec

Nad akýkoľvek iný koncept Boha poznal Kristus Boha ako svojho Otca.

kriesi a oživuje mŕtvych, tak aj Syn oživuje, koho chce. Lebo Otec nikoho ani nesúdi, lež celý súd odovzdal Synovi, aby si všetci ctili Syna, ako si ctia Otca. Kto si nectí Syna, nectí si ani Otca, ktorý ho poslal. Amen, amen, hovorím vám: Kto počúva moje slovo a verí tomu, ktorý ma poslal, má večný život a nejde na súd, ale prešiel zo smrti do života (Ján 5:17-24).

Prečo toto Kristus vyhlásil o Bohu a o sebe samom? Práve uzdravil muža, ktorý bol chorý už tridsať osem rokov. Ale keďže On muža uzdravil v sobotu, v deň odpočinku, náboženský vodcovia Ho kritizovali za to, že pracoval. Jeho odpoveď na túto neuveriteľnú úzkoprsosť ukazuje Jeho právo uzdravovať v sobotu. A do toho je vmiešaná jeho teológia o Božom otcovstve. Poďme si ju rozobrať do detailov, aby sme zistili, čo presne Ježiš hovorí.

Otec je jedno so svojim Synom

Tým, že hovorí „Môj Otec pracuje doteraz, aj ja pracujem“ (v17), Ježiš tvrdí, že: „Ja som s Bohom jedno. On pracuje v sobotu, aj ja pracujem v sobotu. Sme si rovní.“ Leon Morris vysvetľuje:

[Ježiš] bežne o Bohu premýšľal ako o najbližšom vzťahu, ktorý mal.

Jeho obrana spočíva na Jeho dôvernom vzťahu s Otcom. ... Výraz „Môj Otec“ je povšimnutia hodný. Nebol to spôsob, akým Židia zvykli o Bohu hovoriť. Zvyčajne sa rozprávalo o „našom Otcovi,“ a zatiaľ čo v modlitbe mohli použiť „Môj Otec,“ bol k tomu priradený výraz „v nebi“ alebo nejaký iný výraz, aby sa tak odstránil akýkoľvek náznak dôverného vzťahu. Ježiš nikdy nič také neurobil, ani tu, ani na inom mieste. On bežne o Bohu premýšľal ako o najbližšom vzťahu, ktorý mal (*The Gospel According to John* [Grand Rapids: Eerdmans, 1971], s. 308-309).

Kristovi kritici jasne pochopili, čo tým naznačoval. A to je dôvod, prečo „sa Židia ešte väčšmi usilovali zabiť ho, lebo nielenže rušil sobotu, ale aj Boha nazýva svojim Otcom a robil sa rovným Bohu“ (v18).

Kristus, keďže bol vševedúci, vnímal ich vražedné úmysly, ale aj napriek tomu pokračoval v zdôrazňovaní svojej jednoty s Otcom: „Syn nemôže nič robiť sám od seba, len to, čo vidí robiť Otca. Lebo čo robí Otec,

to podobne robí aj Syn“ (v19). Kristus povedal: „Otec a ja sme jedno. My spolu pracujeme.“

Táto jednota medzi Bohom a Synom je očividná aj v Kristovej veľkňazskej modlitbe za všetkých veriacich: „Neprosím však len za nich [učeníkov], ale aj za tých, ktorí skrze ich slovo uveria vo mňa; aby boli všetci jedno, ako ty, Otče, si vo mne a ja v tebe, aby aj oni boli v nás, aby svet veril, že si ma ty poslal. A slávu, ktorú si dal mne, dal som ja im, aby boli jedno, ako sme my jedno“ (Ján 17:20-22). To bola svätá blízkosť a spojenie medzi Otcom a Synom.

Otec miluje svojho Syna

Čo ďalšie učil Kristus o Bohu? Že „Otec miluje Syna“ (Ján 5:20). Kristus si bol Otcovej lásky veľmi dobre vedomý, a preto vo svojej veľkňazskej modlitbe pokračoval takto: „Ja v nich [veriacich] a ty vo mne, aby boli

tak dokonale jedno, aby svet poznal, že si ma ty poslal a zamiloval si si ich tak ako mňa. ... Ohlásil som im tvoje meno a ešte ho ohlásim, aby v nich bola láska, ktorou si ma miloval a aby som ja bol v nich“ (Ján 17:23, 26). Otcova láska k Synovi je zdrojom lásky veriacich jeden k druhému.

Otec žehná svojmu Synovi

Otec nielenže Syna miluje, ale takisto „mu ukazuje všetko, čo sám robí“ (Ján 5:20). Výsledkom spojenia Otca a Syna je komunikácia, ktorá je v každom smere dokonalá a úplná. Kristus, napríklad, poznal všetky detaily Božieho plánu vykúpenia, ale aj tak strpel kríž namiesto radosti, ktorá sa mu ponúkala (Hebrejom 12:2).

Čo bolo tou radosťou? Ježišova veľkňazská modlitba znovu vrhá svetlo na podstatu tohto božského vzťahu. Bola to radosť zo slávy, ktorú Ježiš vysvetľuje takto: „Ja som Ťa oslávil na zemi tým, že som dokonal dielo, ktoré si mi dal vykonať. A teraz ty, Otče, osláv ma u seba slávou, ktorú som mal pri tebe skôr, ako povstal svet!“ (Ján 17:4-5). Ježiš oslávil Otca tým, že plne zjavil Božie vlastnosti a naplno splnil Otcovu vôľu. Podobne aj my oslavujeme Boha, keď dovolíme, aby cez naše životy žiarili Jeho vlastnosti, a keď poslúchame Jeho vôľu vo všetkom, čo robíme.

Otec dáva svojmu Synovi právomoc

Aký druh právomoci mal Kristus? Väčšiu než veľkú:

„Lebo ako Otec kriesi a oživuje mŕtvych, tak aj Syn oživuje, koho chce. Lebo Otec nikoho ani nesúdi, lež celý súd odovzdal Synovi. ... Prichádza hodina, ba už je tu, keď mŕtvi počujú hlas Božieho Syna a tí, čo ho počujú, budú žiť. Lebo ako Otec má život sám v sebe, tak dal aj Synovi, aby aj on mal život sám v sebe“ (Ján 5:21-26).

Otec dal Synovi autoritu a moc, aby vládol, panoval a súdil. Syn, spolu s Otcom, vzkriesi mŕtvych vo veľkom vzkriesení posledného dňa.

Otec si ctí svojho Syna

Právomoc, ktorej sa Syn teší, je rovnocenná s Otcovou.

Cieľom, povedal Kristus, je „aby si všetci ctíli Syna, ako si ctia Otca. Kto si nectí Syna, nectí si ani Otca, ktorý ho poslal... Kto počúva moje slovo a verí tomu, ktorý ma poslal, má večný život a nejde na súd, ale prešiel zo smrti do života“ (Ján 5:23-24).

Všetci, ktorí veria v Boha, v takého, aký sa nám sám zjavil, budú tiež veriť v Ježiša. Je nemožné, aby niekto veril tomu, čo povedal Otec a odvrátil sa od Syna. Taká je česť, ktorá je udelená nášmu Pánovi Ježišovi Kristovi.

Patrit' do Božej rodiny

Boh je Otcom nielen pre Syna ale tiež pre každého veriaceho. J.I. Packer napísal:

Keby sme chceli celé učenie Novej zmluvy zhrnúť do jednej vety, znela by tá výpoveď takto: Toto učenie je zjavením svätého Stvoriteľa ako Otca. Rovnako možno náboženstvo Novej zmluvy zhrnúť do vety: Je to poznanie skutočnosti, že Boh je naším svätým Otcom. Keď chceme posúdiť, ako dobre niekto chápe kresťanstvo, treba len zistiť, čo pre neho znamená myšlienka, že je Božím dieťaťom, že Boh je jeho Otcom.

Ak táto myšlienka nepreniká celým jeho postojom a modlitbami, potom zrejme

celkovo nepochopil veľa z kresťanstva. Veď to, čo Kristus učil, čo robí Novú zmluvu novou a lepšou než Starú zmluvu, čo podstatne odlišuje kresťanstvo od židovstva, sa dá zhrnúť v poznaní Boha ako Otca. „Otče“ je kresťanské oslovenie Boha (*Knowing God* [Downers Grove, Ill.: InterVarsity, 1973], s. 182. Slovensky: *Poznanie Boha*, Návrat s. 177.)

V Rimanom 8:14-17 Pavol hovorí o tom, že sme boli do Božej rodiny adoptovaní ako Jeho deti:

„Lebo všetci, ktorých vedie Boží Duch, sú Boží Synovia... Prijali ste Ducha synovstva, v ktorom voláme: Abba, Otče! Tento Duch sám dosvedčuje nášmu duchu, že sme Božie deti, a... aj dedičia, Boží dedičia a Kristovi spoludedičia.“

Abba je aramejský výraz, ktorý znamená „ocko“ alebo „tatko.“ Je to osobný výraz, ktorý odráža dôveru, závislosť, dôvernú a lásku. Kedysi sme ako hriešnici žili v strachu, ale teraz sme synmi v starostlivosti nášho nebeského Otca. Kedysi sme boli cudzincami; teraz sme dôvernými priateľmi. Naša adopcia znamená, že

môžeme prísť do Božej majestátnej prítomnosti a povedať „Oci, tati.“

Úlohou Svätého Ducha, tretieho člena Trojice, je dať nám hlbšie vnímanie dôverného vzťahu s Bohom. Podnecuje nás, aby sme prichádzali do Božej prítomnosti v očakávaní dôverného spoločenstva, nie v strachu, ale s vedomím slobody a dôvery. V dôsledku toho je ľahké zdieľať s Bohom najhlbšie starosti našich srdc. Môžeme Mu povedať: „Potrebujem sa s Tebou rozprávať o tomto probléme.“

Autor listu Hebrejom hovoril o našom dôvernom vzťahu s Bohom takto:

Veď aj ten, kto posväcuje [Kristus], ako aj tí, čo sú posväcovaní, pochádzajú z jedného. Preto sa nehanbí nazvať ich bratmi, keď hovorí: Tvoje meno budem ohlasovať svojim bratom a uprostred zhromaždenia ťa budem velebiť (Hebrejom 2:11-12).

... náboženstvo Novej zmluvy možno zhrnúť do vety: Je to poznanie skutočnosti, že Boh je naším svätým Otcom.

Ježiš nás nazýva bratmi a sestrami a vidí sám seba stáť po našom boku, ako spolu spievame Bohu chvály!

Podobenstvo o Bohu

V Lukášovom evanjeliu je zaznamenaný príbeh, ktorý Ježiš rozpovedal, známy pod často používaným názvom „Podobenstvo o márnotratom synovi“ (Lukáš 15:11-32). Názov je však trochu zavádzajúci, pretože centrom podobenstva je milujúci otec, nie hriešny syn. Toto podobenstvo zobrazuje Boha Otca praktickým spôsobom a pomáha nám vidieť, aký Boh naozaj je.

Svojvoľný syn

Je to podobenstvo o mužovi, ktorý mal dvoch synov. Hoci otec ešte žil, mladší syn si vyžiadal svoj podiel dedičstva z otcovho majetku. (Bola by to jedna tretina, keďže bol mladším synom). Takáto požiadavka bola zjavným prejavom veľkej neúcty. V skutočnosti podľa zvykov Stredného východu sa to rovnalo želaniu, aby otec zomrel.

Krátko po tom, ako mladší syn dostal svoje dedičstvo, rozhodol sa vycestovať do vzdialenej krajiny, kde svoje dedičstvo premrhal „hýrivým životom“ (v13). Tento výraz hovorí o premárnení, výstrednosti a divokej extravagancii. Hoci nevieme presne, čo so svojim dedičstvom urobil, vieme, že sám sa podkopal tým, že žil bez akýchkoľvek obmedzení a minul všetok svoj majetok.

Mladší syn potom čelil dvojitej katastrofe. Po tom, ako minul všetky peniaze, prišiel do krajiny veľký hlad a on sa ocitol v extrémnej núdzi. Keďže jedla bolo málo a bolo drahé, nikto ho nevyhadzoval. V dôsledku toho začal pracovať pre jedného občana tej krajiny a nový zamestnávateľ ho poslal na polia, aby krmil prasatá – podľa židovského obradného zákona nečisté zvieratá.

Predtým, ako prišiel do práce, mu však zjavne ani zamestnávateľ ani nikto iný nedal nič na jedenie. Možno si zamestnávateľ viac vážil prasatá ako ľudský život, mysliac si, že prasatá môže aspoň niekto zjesť, alebo sa dajú predať so ziskom. Hladujúci syn bol už tak veľmi hladný, že chcel jesť to, čo jedli prasatá!

Milosrdný Otec

Keď nastalo vytriezvenie, mladší syn konečne prišiel k sebe a povedal: „Koľko nádenníkov môjho otca má chleba nazvyš, a ja tu hyniem od hladu“ (v17). Keď hovoril o „nádenníkoch“, nehovoril o domácich otrokoch, ani o najatých služobníkoch, ale o robotníkoch, ktorí boli najatí na jeden deň. Hovoril: „Dokonca aj ľudia, ktorí prechádzajú na ceste popri nás, ktorých môj otec najíma na jeden deň práce, majú dosť jedla.“

V jeho bezútešných okolnostiach sa rodia začiatky pokánia. Prijal zodpovednosť za stav v akom sa nachádzal a povedal: „Vstanem, pôjdem k svojmu otcovi a poviem mu: Otec, zhrešil som proti nebu i proti tebe. Nie som viac hoden volať sa tvojím synom. Prijmi ma ako jedného zo svojich nádenníkov“ (v18-19). Nebol to prefikovaný úskok, aby získal jedlo zadarmo, ale bolo to pokorné vyznanie jeho srdca. Bolo mu to úprimne ľúto, nie pre

nedostatok peňazí alebo jedla, ale ľutoval to, čo urobil. Tým, že povedal, že zhrešil proti nebu, priznal, že zhrešil proti Bohu.

Pokorný a kajúcny mladší syn „vstal a šiel k svojmu otcovi“ (v20). Všimnite si, že nehovorí, že mladý muž prišiel do svojej dediny, na svoju farmu alebo domov, ale k svojmu

otcovi. Zdôrazňoval vzťah otca a syna.

Ešte kým bol mladší syn ďaleko, „otec ho zbadal. Zľutoval sa nad ním, pribehol k nemu, hodil sa mu okolo krku a vybozkával ho. Syn mu povedal: Otec, zhrešil som proti nebu i proti tebe. Nie som viac hoden volať sa tvojím synom“ (v20-21). Ale ešte predtým, než stihol povedať: „Prijmi ma ako jedného zo svojich nádenníkov,“ zvolal otec oslavu. Presne takýto je aj náš nebeský Otec. On tak túžobne očakáva, že k Nemu prideme, že nás objíme s láskou a bozkami ešte predtým, než stačíme vysloviť naše slová vyznania.

Otec povedal svojim sluhom: „Prineste rýchlo najlepšie šaty a oblečte ho! Dajte mu prsteň na ruku a obuv na nohy! Vezmite vykrmené teľa a zabite ho! Jedzme a radujme sa, lebo tento môj syn bol mŕtvy, a ožil. Bol stratený, a našiel sa“ (Lukáš 15:22-24). V duchu odpustenia poskytuje otec svojmu synovi to najlepšie, čo mal. Podobne, Boh je Otec, ktorý hlboko miluje všetkých kajúcnych hriešnikov. On ich objíma, radujte sa nad nimi a dáva im svoje najlepšie.

On tak túžobne očakáva, že k Nemu prideme, že nás objíme ... ešte predtým, než stačíme vysloviť naše slová vyznania.

Otcov vzťah k veriacim

V Jánovi 5 sme videli, že Ježiš hovorí o dôvernom vzťahu Otca so Synom a že podobenstvo o milujúcom otcovi v Lukášovi 15 hovorí o Otcovom dôvernom vzťahu s veriacimi. Také isté lekcie, ktoré učil Kristus o Otcovi v Jánovi 5 sú ilustrované aj v tomto podobenstve. Zámer je takýto: Božia láska k nám nie je o nič menšia než Jeho láska k Synovi. Pozrime sa, ako je možné, že to tak je.

Otec je jedno so svojimi deťmi

V tomto podobenstve bol mladší syn pripravený svojmu otcovi povedať: „Nie som viac hoden volať sa tvojím synom.“ Ale keď prišiel, otec zorganizoval pre tohto svojho syna oslavu (Lukáš 15:24). Podobne nebeský Otec prijíma za svojho aj hriešnika, ktorý robí pokánie a prichádza k Nemu po odpustenie. Kristus zdôraznil našu jednotu s Otcom, keď povedal: „V dome môjho Otca je mnoho príbytkov. Keby to tak nebolo, bol by som vám azda povedal, že vám idem pripraviť miesto?“ (Ján 14:2). Všimnite si, že je tam len jeden dom s mnohými príbytkami. Taký je Otcov dom. Nebo nie sú štvrte ulíc lemované mnohými rezidenciami. Naš príbytok nenájdeme tak, že pôjdeme šesť blokov doprava a potom ešte jeden blok rovno. My všetci ako veriaci budeme žiť v Otcovom dome, pretože sme s Ním jedno a sme členovia tej istej rodiny.

Otec miluje svoje deti

Otec uvidel svojho mladšieho syna, keď bol ešte ďaleko (Lukáš 15:20). Odkedy jeho mladší syn odišiel preč, otec evidentne očakával jeho návrat. Keď zbadal v diaľke svojho syna, otec „sa nad ním zľutoval, pribehol k nemu, hodil sa mu okolo krku a vybozkával ho“ (v20). Všimnite si, že otec bol tým, ktorý prevzal iniciatívu milovať svojho syna. Otec nečakal, kým syn prednesie svoju reč. Nepovedal si: „Ktovie, čo povie, keď sa sem dostane. Ako k tomu pristúpi?“ Túto iniciatívu vidíme ilustrovanú v podobenstve o stratenej ovci:

Ak niekto z vás má sto oviec a jednu z nich stratí, či nenechá deväťdesiatdeväť na púšti a nevydá sa za stratenou, kým ju nenájde? A keď ju nájde, položí si ju s radosťou na plecía (Lukáš 15:4-5).

Každý pastier hľadá stratenú ovцу nie iba preto, že je to jeho povinnosť, ale z lásky. Ako pastier hľadajúci stratenú ovцу bol otec vo svojom najhlbšom vnútri pohnutý ľútosťou a zľutovaním. Utekal, aby sa so synom stretol a padol mu okolo krku s vášnivým objatím, bozkávajúc ho opakovane a vrúcne.

Náš nebeský Otec nás miluje takým istým spôsobom. Niektorým veriacim, skrúšeným a kajajúcim sa z niektorých hriechov, ktoré v minulosti spáchali, sa ťažko verí, že ich Boh miluje a že im odpúšťa. Ale taká pochybnosť a strach nemajú žiadne biblické opodstatnenie, pretože náš Otec nás nielenže prijíma, ale k nám dokonca beží, aby nás s láskou objal.

Traduje sa príbeh o veriacom, ktorý zomrel a išiel do neba. Otec ho s láskou objal a povedal: „Synu, čakal som na teba.“ Spolu sa pozreli späť dozadu na to, ako tento muž prežil svoj život. Muž si všimol, že na jeho ceste života niekedy bol jeden pár stôp, inokedy dva páry. Povedal: „Otče, rozumiem,

že sú tam štyri odtlačky chodidiel, pretože to bolo vtedy, keď si kráčať so mnou. Ale prečo, Otče, sú v istých obdobiach len dva odtlačky? Prečo si ma nechal ísť samého? “ Otec sa usmial a odpovedal: „Synu, to boli obdobia, keď som ťa musel niešť.“

Tak je to aj s nebeským Otcom. On svoje deti miluje. Bude s nimi kráčať. A ak musí, poniesie ich.

Otec žehná svoje deti

Abrahama Lincolna sa spýtali, ako bude zaobchádzať s rebelujúcimi južanmi, keď budú porazení a vrátia sa do únie Spojených štátov. Hovorí sa, že prezident odpovedal: „Budem s nimi zaobchádzať, ako keby nikdy nič zlé nespravili.“

V tomto podobenstve zareagoval otec voči svojmu mladšiemu synovi úplne rovnako, pretože svojim služobníkom povedal: „Prineste rýchlo najlepšie šaty a oblečte ho“ (Lukáš 15:22). Prečo najlepšie šaty? Pretože pre ľudí toho obdobia to bol znak, že patril do rodiny.

**My všetci ako veriaci
budeme žiť v Otcovom
dome, pretože sme
s Ním jedno a sme
členovia tej istej
rodiny.**

Môžete si pomyslieť, že syn si také požehnanie nezaslúžil. Ale to nie je hlavnou myšlienkou; jedná sa o podstatu otca. Ak by nám Boh dal to, čo si zaslúžime, boli by sme stratení. To je zázrak Božej lásky, či nie? Napriek tomu, čo sme doteraz spáchali, sa k nám správa ako ku synom a dcéram, ktorí nikdy nič zlé neurobili.

Otec dáva svojim deťom právomoci

Otec prikázal, aby jeho synovi dali na prst prsteň (v. 22). Bol to pečatný prsteň symbolizujúci právomoc rodiny. Čokoľvek rodina oficiálne urobila, bolo to zapečatené a do pečate vtlačený bol pečatný prsteň rodiny. Ak ste taký prsteň mali, mohli ste oficiálne konať za celú rodinu.

Dal nám Otec ako svojim deťom právomoc? Áno. Kristus to objasnil, keď povedal svojim učeníkom: „Budete mi svedkami“ (Skutky 1:8). Pavol to povedal takto: „V mene Krista sme poslaní a cez nás akoby Boh napomínal“ (2Korintianom 5:20). Máme právomoc konať v mene Božom a hovoriť o Ňom ostatným. Jedného dňa

budeme mať právomoc súdiť dokonca aj svet a anjelov (1Korintianom 6:2-3)!

Otec si ctí svoje deti

Otec prikázal sluhom, aby na nohy jeho syna obuli sandále. Otroci chodievali naboso, ale nie slobodní muži. Chcel, aby sa k jeho synovi správali s úctou. Otec takisto zvolal aj oslavu, ktorá zahŕňala hostinu, hudbu a tanec. Chcel, aby sa k nemu každý pripojil v uctení si syna, ktorý bol v istom zmysle kedysi mŕtvy, ale teraz je nažive.

Náš Otec chce, aby sme sa tešili z dôverného spoločenstva s Ním. Hoci sa od Neho občas zatúlame preč, On je vždy pripravený prijať nás späť a dať nám viac, než sme kedy túžili, alebo než sme si zaslúžili. Niet sa čo čudovať, že apoštol Ján napísal: „Pozrite, akú veľkú lásku nám daroval Otec, aby sme sa volali Božími deťmi“ (1Jánov 3:1).

Aký je Boh? On je náš milujúci Otec. Premýšľaj o Ňom takto?

*

Príprava vlastnej odpovede

1. Ako čítanie Písma a článku zmenilo vaše vnímanie Boha ako vášho nebeského Otca?
2. Ako si myslíte, že by Ježiš opísal svoj vzťah so svojim Otcom počas obdobia, keď bol na zemi?
3. Tento týždeň sa zamýšľajte nad láskou Boha, vášho Otca, tak, že si v Biblii pomaly prečítate celý krátky 1. list Jánov. Počas toho, ako ho budete čítať, zapisujte si vaše zistenia a zahrňte ich do zvyšku tejto témy.

Diskusia o téme

1. Do určitej miery sme všetci ovplyvnení našou výchovou a prostredím, v ktorom sme vyrástli. Stručne opíšte vaše detstvo a akékoľvek vplyvy (pozitívne alebo negatívne), o ktorých si myslíte, že ovplyvnili váš vzťah s Bohom ako s vašim nebeským Otcom.
2. Sú nejaké zraňujúce skúsenosti z vašej minulosti, ktoré potrebujete spracovať, alebo ľudia, ktorým potrebujete odpustiť, aby ste boli schopní prežívať tesnejšiu blízkosť a hlbšiu dôveru k vášmu nebeskému Otcovi?
3. Ako by ste vysvetlili dieťaťu, že Boh je náš *Abba*? Čo to znamená? Ako to ovplyvňuje náš vzťah s ním?
4. V článku sa spomína päť stránok Božieho vzťahu k nám, jeho deťom. Ktoré z nich sú pre vás obzvlášť významné? Prečo?
5. Ak ste rodič, ako môže váš vzťah s vašimi deťmi buď pozitívne alebo negatívne vplývať na ich názor na Boha? V čom sa môžete začať meniť, aby ste tak lepšie nasledovali Boží príklad?
6. List Hebrejom nám hovorí, že Boh vychováva tých, ktorých miluje, a že jeho výchova je jasným potvrdením toho, že sme naozaj jeho deťmi. Ako nás podľa vás Boh vychováva a ako na jeho výchovu reagujete?

7. Ako nám je Boh ako náš milujúci nebeský Otec schopný pomôcť povzniesť sa nad zraňujúce vzťahy z našej minulosti? Ako vám doteraz Boh pomáhal?

Praktické činy poslušnosti

1. Ako táto diskusia zmenila vaše pôvodné porozumenie tejto téme? Svoje myšlienky zhrňte tu:
2. Ako by mohli tieto zmeny veľmi prakticky ovplyvniť váš život (správanie, postoje, atď.)?
3. Umožnite ostatným sledovať váš rast: Stanovte si ciele rastu v tejto oblasti vašej viery a podelte sa s nimi vo vašej skupine alebo s moderátorom skupiny.

S Božou pomocou budem:

Tento študijný materiál a jeho kópie poskytuje slovenský vydavateľ užívateľom bezplatne. Jeho vydávanie však má svoje náklady. Pomôžete nám, ak ako vďačný používateľ tejto lekcie svojim príspevkom podporíte prípravu a vydanie ďalších kurzov. Ďakujeme Vám. Podrobnejšie informácie o podpore na: www.cb.sk/index.php/kniznica/zborova-kola